

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jelige: „Küzdelem az igazságért!”

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — 11.
Fél évre . . . 4 | Égves száma ára — 20.
Szubsztívelel ártalankulani; kedd, szerda és csütörtökön.

Felolós szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 26. szám. Ide intézendők a lap szemlémi és anyagi részét illető minden kérdemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Az iskola

A jövő héten megnyílnak az iskolák. Mint minden évben, úgy most is eszünkbe jutnak azok a ferdeségek, pedagógiai fél-szeregségek, amelyek mint holmi rossz szellem lebegnek közoktatásunk fölött. Valami ósdi, mit sem mondó rendszer uralkodik még most a zsenge ifjuság ferdén felfogott érdekében, kifejett közoktatási hajszá dühöng az ország iskoláiban szerteszt és a sajtó mindaddig hiába emelte fel védő szavát az elkorcsosulást előidéző nevelési rendszer ellen. Valljunk meg, ami iskoláinkban csak tanítanak, de nem nevelnek. Mit ér az a száraz, örökké egyforma thézis tudomány, amikor nincs benne lélek, ami magasztossá tegye; nincs benne hazafias, magyar lelkület, ami honszerető embereket nevel az ifjuságból.

Ami iskoláinkban számokban, kalkulációkban beszél a tudomány. Ugyan kérem ki látott már lelki nevelést számokkal elérni, ki merné azt mondani, hogy a magasztos, a kétszerkettőn alapszik? Nem ez az igazi, nem ez a hazafias közoktatási szellem. Fel kell fordítani az egész rendszert! De olyan miniszterünk még nem akad, akinek elég bátorsága, elég lelki ereje lett volna halomba dönteni az egész hólyaggolyót és egy egészséges új rendszerbe foglalni ezt a korhadt ezer éves

módszert. Nem tudják, vagy nem akarják a modern külföldet utánozni a pedagógiai téren. Pedig ha rossz törvényeket plagizálnak más országoktól, miért ne lehetne jó rendszert plagizálni?

Egy meggyökeresedett patriarchalis felfogás uralkodik a vezetők körében, amelyből nem tudnak kivetközni. Hajtják a régiek által épített malom kerekét és eszük ágában sincs, hogy új a modern kornak megfelelő gépezettel lássák el. A tanárok és a tanítók pedig egyszerű felhuzott automata gépei a felső hatalomnak, a kormányzó erőnek. Nincs bennük egyéniség, hogy új irányban tereljenek a megrokkant szekeret. Matematikai pontossággal összegeznek mindent, statisztikát csinálnak mindenből és a kétszerkettő alapján akarnak ők egészséges, virágzó államot létesíteni. Egy lelketlen gépezet az egész, semmi egyéb.

A régi, hazafias szellem kihalt már, csupán az ósdi, a nádpálca rendszert tartották meg abból az időből, mikor latinul beszéltek a tanárok, de magyarul éreztek. A nevelést a szülőkre bizzák, kiknek a kenyéren és nem a hazán van a gondjuk. Az egész hazafiaságuk abban összpontosul, hogy március 15 és október 6 án szavaltatnak és szavalnak és zászlókra gyűjtenek a diákok garasából. Nem ebben rejlik a hazafias szellem! Más kulcsa van annak, más annak a tortélya; de azt már nem a

tanároknak, hanem a felsőbb hatóságoknak kéne kiszekulálni, hogy egészséges hazafiai szellemben egyesítsék a tanítást is, a nevelést is. Nézzék meg mit mivel Amerika e téren, hol egész más alapon a világ legjobb iskoláit tartja fenn az állam, aztán tessék hozzáfogni az átalakítás, a reformálás elmaradhatlan munkájához.

Az erkölcstelenség elfajulása.

(R.) Valamelyik könyvnyomatos alapján — mely ugylátszik hirben szükölködött — több vidéki, de fővárosi lap is hozta, hogy eltűnnek a kasszatóldérek és helyöket ezentul a 40 éves mamák töltik be. A hir elhangzott és rögtön rá a czáfolat; pedig mily nemes intézmény volna ez. Eltűntek volna a zsarolók, el az ifjuság megrontói. Wlassits Gyula mindenkép rajta van, hogy a haza ifjaiból erős, edzett embereket neveljen, és nem egyszer adta ennek tanujelét. De mit ér ez mind. Mit ér az különösen ott, hol a várost kávéházak töltik be és a kasszából egy pisze orru, gyermek arczu, de csalfa szemü leány csábításra ingerli az ifjuságot. Mert aki mulat, az rendesen a fiatalság. A kávéházakban a kávé és a pinceszér, a kaszirnó segélyével mindenkép rajta vannak — különösen ha az illető öreg, pénzés — hogy pénzét ha nem is az egé-

TÁRCSA.

DALOK.

Süvölt a szél . . .

Süvölt a szél a kiszáradt tarlón át . . .
Temetésre kondították a kis falu harangját,
Kit temetnek? Egy letört szép virágot:
Menyasszony volt . . . de nehezen hagyta el a világot.

Messze földről völgyéne hasatért . . .
Feszítse le a koporsó fedelét . . .
Fütyül a szél az országút hosszában,
Temetésre harangoznak a kis falu tornyában . . .

II.

Hogyha kinyílt . . .

Hogyha kinyílt: a virágot letépi . . .
Fáj-e neki, belehal-e, nem kérdik,
Kiszívják az illatot a kelyhéből,
Megfosztják a himporától, lelkétől . . .
Volt egyszer egy szép menyasszony . . . halovány . . .
S hogy tavasz lett s zokogott a csalogány,
Hőféherben koporsóba fektették,
Fekvőhelyét liliumból vetették . . .

Csillagsugár úgy kéri a felleget:
„Bocsásd le egy kis virághoz engemet . . .”
Köny szökik a sűrűre felhő szemébe:
„Kis virágod az őszi szél letépte . . .”

Balla Irma?

Kalvária parton.

Járom ábrándozva a lombos fák alatt,
Szivemben szerelem új bimbója fakad,
Látom a leánykám deli szép alakját,
Szívemet az öröm érzése hatja át.

Hisz' oly kies e hely, olyan vonzó, kedves
S itt van mindjárt közel a szeretett kedves
Itt láttam először szerelmem világát
Itt ösmertem őt-meg, szívem szép, virágát.

Aztán itt sétáltunk gyakorta, ha este
Ég aljára a nap biboros színt feste,
E kis séták alatt gyult keblemben a tűz
S ez az mi e helyhez olyan szorosan fűz.

Ezért olyan vonzó, kedves e hely nekem,
Hogy bárhova menjek, mégsem feledhetem
Ide jövők, szívem ha dulja fájdalom,
Leesillapzik bensőm és szelid lesz dalom.

Palotai Erno.

A tilinkó hatalma.

Nagy szomorúság nyomja a Bánó Imre szívét. Ő ugyan csak egyszerű parasztleány, de azért végtelenül tud szeretni. Mióta a szép Letenyi Mariska szemébe nézett, egészen meg van babonázva az Imre. Mindig csak a leányt látja maga előtt, egyébre nem is tud gondolni. De bizony a Mariska nem szokott törődni vele, még a köszöntésére is alig felel. Nagyon

elkapatták azt a leányt, most utánna jár az egész falu legénye. Nem csak Bánó Imrének tejszik ő, hanem mindenkinek.

Éppen ez szomorítja az Imre szívét. Ő a szép leány nyomába is alig mer lépni, akit kö-röskörül fognak a falu legényei, mihelyt kilép az utcára s ezek ugyancsak chalmozzák szép szó-val, a mihez Bánó Imre egyáltalán nem ért.

Bizony nem is törődött vele a szép Mariska. Bánó Imre olyan volt az ő szemében, mintha nem is lett volna a világon. Hanem azt is meg kell vallani, hogy a többi legényeket sem tüntette ki, valamennyien egyformák voltak előtte. Elbeszélgetett, eltréfált felők, de azzal egyik sem dicsekedhetett, hogy csókot kapott tőle.

De volt azért mégis olyan hatalom, mely el tudott hatolni a Mariska szívéhez, a zene. Ha valami szép dalt hallott, rögtön könybe lábadt a szemé.

Egy este, midőn Bánó Imre már nem tudott hova lenni bánatában, fogta tilinkóját és azzal elbujdosott a sűrűségbe, mely a Mariska ablaka előtt terült el.

Mariska már lefekudt, midőn ablaka alatt hirtelen megszólalt a tilinkó édes-bus kesergése. A szép leány összererezett, szívből jöttek azok a hangok és szívébe hatoltak. Andalgva hallgalt rajjuk. Nem tudta elgondolni, hogy ki legyen a tilinkázó.

szet, de $\frac{1}{4}$ részét okvetlen ott hagyja. A kaszírón ügyességétől függ aztán, hogy hogyan távozik az ifjú egy áttivornázott éjszaka után onnan. A szép és ügyes kaszírón — ha látja, hogy az illető sok pénzzel, de talán ékszerrel is rendelkezik, — mint farkas prédájára, úgy kap utána. És ha egyszer keze közé kerül — ments Isten — hogy szárazon elmenjen. Az ifjút leitatni s mint tehetetlen báb kifosztani, az első. Az ügyesebb kaszírónok egy két tizest el is csennek tőle. A leitatás gyorsan történik s mit pedig azután kell fizetnie, — elveszett pénz. Berugott állapotában eléje tesznek 3-4 üveg bort. Kettő üres, kettő pedig összeöntött: vagyis az előbb elfogyasztott üveg borokból a maradékot összeöntve ismét feltöltik. Így nemcsak, hogy pénztől fosztják meg, de egészségét is aláássák. Az összeöntött maradékhoz ha az üveg nem teli, vizet öntenek, mely már maga a közegség ellen is vét. Ha pénze fogytán van és aranyóra, láncz tulajdonosa, úgy azt a főpinczérnél be kell, hogy csapja, ki pedig alig ad valamit rája. Ha már egészen kifosztották, ott hagyják egyedül és másik után néznek.

Ilyen az éjjeli élet nemcsak a fővárosban, de mindenhol, hol éjjeli kávéház s különösen meglehetősen kaszírón van. Ha tényleg valóra válna a légkörben szült hír, lehet, hogy eleinte sokan sajnálnák, később annál hálsábban vennék. E kasszátündérek eltűnése sok rossznak elejét venné. Az erkölcs javulna s különösen az ifjuság venné annak leginkább hasznát. Mulatozást úgy is, így is véghez vinne, de mentve lenne a kávé sok becsapásai ellen.

Mi viszi az ifjút a bűn lejtőjére? Nem-e egy ily átdözsölt éj. Fizetése elusztott s most pénzhíányban szenved. Pénzhíány némely esetben a koplalást idézi elő, ha abból el-

Azontul minden este ott sirt a dal a Mariska ablaka alatt, megbabonázva a szép leányt.

Végül egy este már sehogy sem volt maradása a szobában s amint a tilinkó megszólalt gyorsan átdözsölt és kiment a sűrűségbe, de akkor a tilinkázó siető léptekkel távozott s ő fel sem ismerhette.

Ez a körülmény még inkább szöveget ütött a szép Mariska fejébe. Micsoda fiatal ember lehet az, aki elmenekül, mikor ő jön?

Vasárnap este szobájában meggyújtotta a lámpát és aztán kiment, elrejtőzött a sűrűségben hogy onnét lesse meg titkos udvarlóját.

Nem kellett soká várnia. Csakhamar meg jelent, nagy meglepetésére, Bánó Imre és elkezdett tilinkózni.

Mariska, aki eddig ügyet sem vetett Imrére, most egészen más szemmel nézett a fiatal emberre, mikor a keze a hangszerből oly édes dallamot csalt ki. Szeme könybe borult, szíve ellágyult.

— Imre, susogta.

A fiatal legény kezéből kiesett a tilinkó, de most nem futott el, odasietett Mariskához és szenvedélyesen átkarolta Mariskát, aki ellenkezés nélkül turte csókjait.

Néhány hónap mulva Bánó Imre oltárhoz vezette a szép Mariskát. Egycélú a tilinkónak köszönhetette, hogy olyan kaczkias menyecske hozhatott a házába.

Varsányi Gyula.

nie kell. Ilyenkor az adósság jól firodik s miután a fizetés elől már nincs menekvés, vagy sikkaszt, vagy megöli magát. Viszont némelyek egy ily átélit éj után — hajlamuknál fogva — újra utána kívánczoknak s mindenkép rajta vannak a pénz elteremtésén. Nem állítom, hogy a kasszátündérek elmaradása után ez mind nem volna; de igenis mondom, hogy az eddigi erkölcstelen és kicsapongó életmód telére redukálódna. Az ifjuságnak pedig alkalmá sem volna igen; mert az alkalom szüli a tolvajt.

Talán sokaknak eszébe sem jut mulatni, talán azért megy kávéházba, hogy szóra kozzék vagy más egyébert, de itt ám a kaszírón. A kaszírón, ki mindjárt melléje telepedik és a fent említett eljárás szerint bánik aztán el vele. El tehát a kasszátündérekkel, az ifjuság megrontóival s akkor a jövő nemzedék erős. edzett ifjakat mutathat majd fel. Nem kell a kávé sok panaszait még meg sem hallgatni; mert volt elég alkalmam ezt látni. Egy ily vendég fedezi egész heti kiadását. Egy ily vendég költsége neki legfeljebb 5-10 forint. s fizetett vele 50-60 frtot. Hallatlan zsarolás, de ők jót nevetnek a markukba. Hol itt az emberi védelém a zsarolás ellen. Kasszátündérek nélkül ez természetesen lehetetlen volna. Ha azonban elő is fordulna ilyesmi, csak igen-igen ritkán.

Hátra van még a cigány. Ez is a kompánia tagjához tartozik. Ő az első a kaszírón után, ki odamegy és huzza a szomorubból szomorubb darabokat. A zene elkábítja az amagy is kissé elázott ifjút, miáltal kényelmesebben végezheti a kávé házi személyzet rajta a műtétet. Zene hiányában kevesebb volna a kicsapongás kevesebb és nehezebb a zsarolás. Nem azt mondom, hogy zene egyáltalában ne legyen; sőt legyen, mint az most is van egyes jobb fajta kávéházban. hová szórakozás zene kedvtelésből megyünk. Ki mulatni akar zene mellett, az iszik. Inni pedig igyék a vendéglőben, hol maga mulatozik, hova mindenféle nőket be sem eresztettek s igy kedve szerint iszik és marad ott. Nincs nő, ki izgassa, ki pénztől megfoszsa. A zsarolástól ha nem is egészen ment, de igen kis mértékben történne, mely így csak' csafás számban mehetne. Ami pedig a fő, pénzt el nem loptják.

Hah! nevetséges, ha elgondolom, hogy most mit irtam. A bűn lejtőire, a züllés örvényébe vezetők emberekről irtam egyet mást és a megszűnés ellen emelek fegyvert. Miért?! Ma megirtam, holnap elfelejtették. Senki sem figyel rá. Egyes emberek talán, kik a rendváltoztatás hívei, helyesen bólingatják fejeiket, mikor olvassák, de aztán vége. Vége mintha mi sem történt volna. A miniszter ur pedig, kinek tulajdonképen szól, ki ezek megszüntetését keresztül viheti, talán el sem olvassa, és ha elolvassa, rá sem hederit; pedig mily üdvös volna, ha ily alkalomkor az őt érdeklő cikket jól áto'vasva és átgondolva végeznék. Sok fej sokat tud, régi közmondás. Egyiknek-másiknak jó eszméi, ötletei támadnak — mint író ember — napfényre hozza azt; pedig még senki eszméit, ötleteit, helyes gondol-

kodását el nem fogadták. Évtizedek óta küzdünk, harcolunk a tollal a társadalom újja szervezése érdekében, de eddig szavunkat meg nem hallgatták, tettünk eredményre nem vezetett.

Ha a miniszter ur egyszer egy éjjel — közönséges ócska rubában — keresztül-kasul bolyongna az utczákon, be-betérne egy éjjeli mulatóban és a csibész nyelv birtokában volna; úgy kétségtelen erős rendelet látna másnap napvilágot. Az éjjeli kávéházak büzös levegője, a csirkefogók rekedt, részeges orditorzása néha rémésé festik az éjt. A nők serege eláraszti a utcákat, hangos hahotával kísérik amazokat. Hogy ezek mily ügyesen, mily mesterkéltén végzik teendőiket egy balek irányában; mily ügyesen csennek el tőle pénzt, órát, — arról sokaknak fogalma sincs.

Erős, edzett ifjakat akarnak a jövő nemzedékből alkotni. A sport minden nemét vezetik be; de nem gondolnak arra, hogy igyekezni kellene az ellenkezőjét meggátolni. Hiszen ily erkölcstelen elfajulás után a bűn és züllés minden néven nevezendő nemét vonja maga után. Hogy lehetne — bármit is az ifjuság edzésére, előírnanak, — edzett ifjakat teremteni, ha az erkölcstelen eltajulás ellen orvosságot nem keresünk. Ha a miniszter ur nem volna azon, vagyis nem akkép akarná az egészséget, az erőt a haza ifjaiba beönteni, hogy sport telepeket létesít, a sport minden nemét vele keresztül viteti; hanem egyszerűen az erkölcstelen állapotot megszüntetné, úgy bizonyára tiszser annyit vinne keresztül, mint akkép. Hiszen ily erkölcstelen életmódban azon kis erő is, melyet hónapokon keresztül magának szerzett, egy-két áttivornázott éjszaka teljesen elveszi. És ha most őt hat ily éjszakát veszünk, az erő teljesen hanyatlott, az egészség veszélyeztetett. Gondoljuk csak el, mire vezetne ez mind évtizedek mulva. A baj orvoslása elkésztet dolog volna: „Eső után köpönyeg.”

Azt hiszem, ezek megszűnésével jobb intézményt a közérkölc, de különösen az ifjuság nevelése és testi foglalkozása ellen tenni egyelőre nem lehetne.

HIREK.

— Hátralékos vidéki előfizetőinket, különösen azokat, kik már régebb idő óta hátralékban vannak, egész tisztelettel arra kérjük, legyenek szivesek a hátralékokat mielőbb beküldeni, mert éppen nem vagyunk abban a boldog helyzetben, hogy a lapot bárkinek is évszámmra ingyen küldjük. Lapunk fentartása tetemes anyagi áldozatot igényel, így mi is csak úgy tudunk megfelelni több rendbeli kötelezettségünknek, ha közönségünk, azt a nagyon is csekély és általunk jól kiérdemelt előfizetési összeget nekünk pontosan beküldi. Mi nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy felsőbb helyről szubvencionálnak bennünket, így reá vagyunk utalva közönségünknek jóakaratu támogatására, melynek érdekeit híven és kitartóan szolgáljuk immáron évek óta. Kellemetlenséget nem szeretnénk okozni t. hátralékosainknak, így kérjük a hátralékok mielőbbi beküldését.

A kiadóhivatal.

Tűzoltók ünnepe. Lélekemelő szép ünnepe volt a múlt vasárnap a por-magasi önkéntes tűzoltó-egyletnek. Ekkor avatta fel a tűzoltó-egylet újonnan készült selyem-zászlóját gróf Esterházy Sándorné szül. Aldobrandini hercegnő képviselőjében Fittler Sándorné urnó. A zászló-avatást megelőzően a **környéki** szamosan-jelentek meg. Délután 5 órakor lépett az emelvényre a zászlóanya képviselőjében Fittler Sándorné urnó Horváth János karján, kísérvé még Horváth Jolán és Havassy Ella koszorús lányok által. A zászlót egy tűzoltó tartotta kezében s a zászló előtt Horváth János mondott szép beszédet. Beszéde befejeztével Fittler Sándorné urnó megköszönte Horváth elnök üdvözlő szavait; a hercegnő nevében felavatta a zászlót és átadta rendeltetésének. A zászló nehéz selyemből készült, melyen e felirat olvasható: „Isten dicsőségére, felfeliratód védelmére.” A zászló Kis-Czellben készült, Németh Márkusz helybeli dívatkereskedőnél, a himzést pedig, mely művészi kezekre vall, Nagy Gizella kisasszony, Nagy Pál helybeli ügyvéd ur kedves leánya készítette. A zászlót ezután Belső József körjegyző, a tűzoltó-egylet főparancsnoka vette át lelkes beszéd kíséretében. Ezután következett a szögbeverés. A szögbeverési aktus befejezésével a zászlót kintüzték a tűzoltóság a „Hymnus” énekelte el. Hat óra felé ért véget a hivatalos ünnep, ezután Csillag Janesi sárvári zenekara zendített reá a nótára, huzta a talp alá valót s a fiatalság tánczra perdült. A mulatság igen kedélyes hangulatban csak a reggeli órákban ért véget. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Asszonyok: Fittler Sándorné zászlóanya (Kemenesen), Horváth Jánosné, dr. Miskolczy Imréné (Budapest), Berzenyi Jenőné (K. Söm-jén), Gömbös Elekne (Szergey), Belső Józsefné (N.-Magasi), Németh Márkuszne (Kis-Czell), Nunkovics Dénesné (M.-Genes), Pálffy Gézné (Merse), Bozay Károlyné (N.-Mákta), Németh Gyuláné (N.-Magasi), Kis Pálné (N.-Magasi), Deutsch Mórné (N.-Magasi), Deutsch Feri né (N.-Magasi), Nagy Lajosné (K.-Högyész), Varga Gyuláné (Vönöczk), Fankáné (Vönöczk), Bojtós Jánosné (N.-Magasi), Márkus Kálmáné (Közseg), Kaluán Gyuláné (M.-Genes), Koloska Ferenczné (M. Genes), Hujber Samuelné (N.-Magasi). özv. Márkus Ferenczné (N.-Magasi).

Lányok: Havassy Ella (Kis-Czell), Horváth Jolán, Dorner Lenke (Szergey), Varga Juliska (Vönöczk), Zongor Irén, Pulay Erzsike, Márkus Irén, (N.-Magasi), Nagy nővérek (K.-Högyész), Tompa nővérek, (K.-Högyész), Kis Emma (N.-Magasi), Busits Etelka Mákfa, stb.

Athelyezés. A magyar királyi államvasutak üzemeltetősége Hoffman Bianka pénztárkezelőnt Kis-Czellel Pápara áthelyezte.

A városházáról. Kis-Czell mezőváros képviselőtestülete szeptember hó 12-én közgyűlést tart. A közgyűlés egyedül tárgya lesz a jövő 1902. évi költség előirányzat. A város bevétele 12049 korona. Kiadása 14029,48 korona. Hiány 1980,48 korona. E hiány fedezésére 10 százalék pótdó követést kéri az előjáróság. A pótdó követést csak azért kéri az előjáróság, hogy a kis-czell-pándorfi vasutara annak idején megszavazott 2000 koronát a pótdóbból fedezze. Különböző pótdó követése nem válnék szükségessé.

Korhási gyűlés lesz Kis-Czellben a város házában szeptember 3-án Jakab Bódog járási főszolgabíró elnöklété alatt.

Hadkötelesek figyelmébe. Mindazon hadkötelesek, kik 1881-ben születtek, ha nem is kis-czelli születésűek, de itt tartózkodnak, jelentkezzenek folyó évi november hó 15-ig a városi jegyző urnál.

Katonai vonatok előkészítése. A szomszédos veszprémi vármegyei Hajmáskér és Óskú községek határában a napokban kezdődő tűz-orségi gyakorlatokra, melyben 6 Felsége a király is részt vesz, a vasutakon nagyban folynak az előkészületek. A kis-czelli pályaudvaron 200 vagon áll készen katonák szállítására berch-

Riedt Károlyról, a vagyonbukott kis-czelli takarékpénztár volt főkönyvvélfőjéről azt írta lapunk múlt vasárnap számában, egy fővárosi könyvkereskedő lap tudósító után, hogy Amerikába szökött. Riedt Károly szokása, a legújabb

hir szerint, nem felel meg a valóságnak. Riedt ma (?) is Budapesten tartózkodik és hir szerint budapesti lakását a napokban levélileg jelentette be a szombathelyi kir. törvényszéknek.

A Rába áldozata. Kozma Péter, 17 éves pápóczi suhancz legény a múlt vasárnap délelőtt áhelyett, hogy a templomba ment volna misét hallgatni, három társával együtt átment a Rábán túl, a keczöli (Sopron m.) határára és ott kukoriczát loptak. Jól megrakodott már a három kukoricza-tolvaj, mire a csósz észrevette őket. A csósz láttára a kukoriczával megrakodott legények futásnak eredtek, a csóztól folytonosan hajtva, a Rába folyón át igyekeztek menekülni. Kettő közülök szerencsésen partot ért, a harmadikat, Kozma Pétert azonban elragadta a sebesen folyó Rába s csak holtna találták meg másnap, hosszas keresés után. Kozma holttestét kedden orvosilag boncolták s ugyanaz nap el is temették.

Villamos daráló malom Ikervárott. A „Magyar Pénzüg” írja: Az ikervári takarékszegély-egylet a közelmúlt napokban tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy villamos erőre berendezendő daráló malmot létesít.

Heti vásárunk e héten is élénk látogatottságnak örvendett. Gabonát nagymennyiségben hoztak a piacra. Árak: Buza 7,50, rozs 6,40, árpa 6,50, zab 6 frt 100 kilogrammonként.

Sághegyen a szőlő igen szépen fejlődik. Egész zöld erdő a Sághegy. Ha valami elemi csapás nem éri szüretig, olyan bő termésre van kilátás, minő évtizedek óta nem volt a Sághegyen. A szőlős gazdáknak nagy az öröme, adja Isten, hogy reményeikben ne csalódjanak.

Kocsis „báld” volt ismét Kis-Czellben a múlt vasárnap este. E „Báld”-ról alkalmi munkatársunk, Humor Barnabás ur, a következő tudósítást küldte be „express” levélben hírlapunkhoz:

Vasárnap, az alkonyati órákban Kis-Czell lakói rémület futottak ki lakasaikból; csak beavatóltak tudták, hogy a kocsis-báld védnöke ez alkalomra szerződött a szomali katarván öt tagját és néhány siu indiánt, kik versenyt üvöltve a mi kocsisainkkal emelik a város ó-korbeli kocsis-báld színonalát.

Ezzel az utca-sarki hirdetéstáblák nem tudatták a czelli szenzációt, a kocsis-báld, tehát a söntés virágai némi késődelemmel jelenhettek meg.

Überal Hans védnök, az ismert üdítő italal, a hansival, mely nyilván ő róla lett elnevezve — elkészült, bevonultatta a rendezőséget, száraz torkukat leöblítette és megnyitotta Kis-Czell szenzációját: a kocsis-báld.

Kilencz óra körül vonult csak fel a hölgykoszorú, de tömegesen, a rendezőség ki gyuló arccal és áblakszögére akasztott frakkal (vajha a patkós csizmákat aggatták volna az áblakszögekre), üvöltve kezdett a transzváli robogóba.

Résen volt a tűzoltó-egylet kebelében alakult mentő-csapat is, akadt is dolga. A főrendező palacsintává taposta patkós csizmájával Virág Marcza bálkirályné lábát, a mentők félórát alig tudták ismét piszkotáv nyomkodni.

A zenét a sági vályogvetők nyújtották volna, ha a bugzó dalárdisták szózatától egyebet, mint egy góthós kintorna távoli zihálását ki lehetett volna venni.

Ugy halljuk, hogy Überal Hans, a bálvédnöke jövő vasárnap a Sághegy aljában, az ugynevezett fülemile cserjésben, próba üvöltést tart s ha ez beválik, mint impresszió, csapatával művészi körútra indul, ha lehet, ezen művelvezet megphonosítja, Tokores, Uj Mihályfa, Boba, sőt talán még Geesse-Gyarmaton is.

Nekünk egyéb hasznuk ugyan nem lesz belőle, minthogy így tán ritkábban jutunk ezen művelvezet, amit mindnyájan szívosen elengednénk.

„Kazár földön” cím alatt Bartha Miklós országgyűlési képviselő egy kötet könyvet írt. Tüzetesen ismertet az a hegyvidéki akciózt, melyet harmindehét előtt a magyar földművelésügyi kormány a ruténok megmentése érdekében indított és a Karpat-bérczek közt lakó összes népek érdekében folytatni szándékozik. E leírás arról világosít föl, hogy olyan nemzeti munka indult meg, amely úgy terjedelmében, mint céljában és eredményében, hazánk történelmének egyik elsőrendű mozzanatát fogja képezni. Talán fölszöveg mondanunk, hogy a Bartha Miklós műve nem szorítkozik a hivatalos adatok és a létező állapotok száraz előadására. Személyesen járta meg azt a vidéket a egyéni tapasztalatait

tárja föl azzal az igazságszeretettel, mely az ő iratát mindenkor jellemzi. Művében érdekfeszítő módon váltakozik az-élet, a költészet, a valóság, a reményesség, a mulasztás, a vágy, a dicséret és a fenyejtés. Bepillantást nyerünk a nép lélek rejtelmeibe, a vidék gazdasági viszonyába; a szociológiai és mezőgazdasági fejtegetések teszik e művet tanulságossá. A lenyeléi zsidók demoralizáló és pusztító hatása, sohasem volt ily élénk színekkel csevelve. Csalodatos közvetlenség sugárzik minden betűjéből. Olvasva ezt a művet, azt hisszük, hogy az író meleg vére csörgedez végig a sorokon. A könyv előfizetési ára 2 korona, mely összeg Kolozsvára az „Ellenzék” napilap kiadóhivatalába küldendő.

Beküldetett. Igen tisztelt szerkesztő ur! Aug. 25-én megjelent b. lapjában, ugy általános-ságban méltóztátott említeni a kis-czelli kereskedőket, mint akik a külföldi gyártmányú szappanoknak reklámot csinálnak és feltűnő táblákon dicsőítik a szarvas- és kulcs-jegyű szappanokat a jobb minőségű hazai gyártmányok rovására. Igaz, hogy magam is árusítom a szarvas- és kulcsjegyű szappanokat, de mint új ember a piacon, nem térhettem ki t. vevőim igényei elől és kénytelen voltam bevezetni e czikket, azonban folyton tartottam készletben hazai gyártmányokat, igyekezvén meggyőzni t. vevőimet, hogy a hazai gyártmányok semmi tekintetben nem állnak mögötte az oly nagy táblákon hirdett szarvas- és kulcs-szappanoknak. Táblát magam is szerezhettem volna potyára, de nem tartom szükségesnek, nehogy azon hitet keltse bárkiben, miszerint csak szarvas- és kulcsjegyű szappant tartok. Tervem és czélom, hogy lasscsán meghonosítsam a hazai gyártmányokat Kis-Czellben és idővel minden vevőm hazai gyártmányú szappant kérjen, sőt minden egyes czikkre nézve figyelemmel vegyem, hogy a mi megszereshető hazai gyártmányként, mint gyufa, czukor, seprő, festék-czukorka, papír, cognac, stb. kizárólag hazában szerzem be, mert időm hazafüli kötelességemet és ezzel pedig hazafüli kötelességet vélek teljesíteni. Tisztelettel vegyem Németh Emil. — Örvendetes tudomásul vesszük Németh Emil urnak abbeli kijelentését, hogy czéja a magyar ipar termékeit üzletben terjeszteni és ez a külföldi ipart kiszorítani Sok szerencsét kívánunk abbeli szándékához. (Szerk.)

Eladó egy rövid, jókarban levő zongora, mérsékelt, jutányos áron. Bővebb értesítést szíves-ségből ad a kiadóhivatal.

642/901.

Árverési hirdetés.

Alóírott felügyelőség részéről közhírre tétetik, hogy a Veszprémi vármegye Somlyóvásárhely községben levő a tanulmányi-alap. uradalom tulajdonát képező somlyóvásárhelyi korcsma épület és Vasvármegye Karakó községben levő karakói korcsma épület 1902. évi január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig, a somlyóvásárhelyi közalap. felügyelőségnél zárt írásbeli versenytárgyalás útján folyó évi szeptember hó 18-án d. e. 10 órakor haszonbérbe fog adatni.

Az 1. kor. bélyeggel ellátott zárt ajánlatokban a beígért évi bérösszeg szám és betűvel világosan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri, és azoknak magát aláveti.

A somlyóvásárhelyi korcsma épület bérletére beadandó zárt ajánlatához 145 kor., a karakói korcsma bérletére beadandó zárt ajánlatához pedig 40 kor. készpénz, vagy ezen összegnek megfelelő és elfogadható állampapír csatolandó.

A beadott ajánlatok közti szabad választási jog, a beígért bérösszegre való tekintet nélkül a nagymélt. vallás és közokt. m. kir. miniszteriumnak tartatik fenn.

A bérleti feltételek az alóírott felügyelőségnek megtekinthetők.

Kir. köz-alap. gazd. felügyelőség.

